

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 267/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om förbud mot användning av torv till energi

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 267/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Emma Kari /gröna:

Vad tänker regeringen vidta för åtgärder för att slopa den för klimatet och biodiversiteten skadliga användningen av torv till energi samtidigt som användningen av stenkol slopas?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

De allmännaste användningsformerna för Finlands myrmarker, 9,1 miljoner hektar, är skogs- och jordbruk, skydd av myrmarker samt torvproduktion. Arealen av skogsdikade myrmarker är sammanlagt ca 4,7 miljoner hektar, skyddsprogrammen omfattar ca 1,2 miljoner hektar myrmark och ca 0,3 miljoner hektar torvjord används inom jordbruket. Arealen av myrmark som är i torvproduktion eller som förbereds för torvproduktion är ca 0,07 miljoner hektar. Man vill främja bevarandet av de myrmarker i Finland som är i naturtillstånd som kolsänkor - torvproduktionen riktas enbart till dikade myrmarker eller myrvar vars naturtillstånd på annat sätt förändrats.

Finlands långsiktiga mål är att bli ett kolneutralt samhälle. För att Finland ska uppnå sitt mål för utsläppsminskningen om 80 procent till år 2050, måste energisystemet förändras så det blir nästan utsläppsfritt. Samtidigt måste vi nästan helt frångå användningen av fossila bränslen i produktionen av el och fjärrvärme.

Torven har sin egen roll i Finlands nationella energi- och klimatstrategi till år 2030. Målet för strategin, och samtidigt målet för regeringsprogrammet 2015, är att på ett hållbart sätt öka användningen av utsläppsfri energi så, att dess andel på 2020-talet stiger över 50 procent, och självförsörjningen till över 55 procent. Detta självförsörjningsmål inbegriper också användning av torv till energi. Det är med tanke på självförsörjningen med energi, försörjningsberedskapen och handelsbalansen förnuftigare att använda inhemska bränslen än importbränslen.

I energi- och klimatstrategin 2016 ersätts användningen av stenkol både i grundscenariot och i det politiska scenariot med främst träbränslen. Användningen av torv till energi kommer att i både grundscenariot och det politiska scenariot att minskas från 20 TWh till 15 TWh under 2020-talet.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 267/2018 rd

All energiproduktion som baserar sig på förbränning av bränsle orsakar utsläpp av koldioxid. Under ett år binds i myrmarker och torv ungefär dubbelt så mycket koldioxid som den utsläppsmängd som alstras vid användning av torv till energi. Koldioxidutsläppen från förbränning av torv har de senaste åren varit ca 6 miljoner ton. I energiproduktion möjliggör användning av torv tillsammans med träbränsle en effektivare användning av bioenergi.

Myrmarker alstrar beroende på sin markanvändningsform olika slags utsläpp, Finland är ett av världens myrmarksrikaste länder. Torvtäkt eller allmänt taget torrläggning av myrmarker antingen till åkrar eller med skogsdikning leder till att den syrekrävande nedbrytningen ökar, men det ökar inte utsläppen av metan. Finland rapporterade åren 1990–2015 utsläppen av växthusgaser från torvproduktionsområden till det internationella klimatavtalet till ca 1,5–2 miljoner ton per år (koldioxidekvivalenter). En nedläggning av torvproduktionen skulle inte leda till att dessa utsläpp minskade väsentligt omedelbart, eftersom nedbrytningen av torv skulle fortsätta på torvproduktionsområdena. En höjning av vattenytan skulle minska utsläppen av koldioxid, men öka metanutsläppen. Beroende på markanvändningsformen kunde kolbindningen på ett område som tagits ur torvproduktion också vara snabbare än på en myrmark i naturtillstånd.

Den nationella strategin för ett hållbart och ansvarsfullt användande och skydd av myr- och torvmarker godkändes år 2012. I statsrådets principbeslut om ett hållbart och ansvarsfullt nyttjande och skydd av myr- och torvmarker anges som riktlinje, att markanvändning som på ett betydande sätt ändrar myr- och torvmarker ska styras till myr- och torvmarker som redan är dikade eller vars naturliga tillstånd annars har förändrats betydligt, och att man som hjälp för planeringen ska använda en naturtillståndsskala. Bestämmelsen har skrivits in också i den år 2014 reviderade miljöskyddslagen, i riktlinjerna för vattenskydd 2015, i statsrådets beslut om vattenvårdsplaner och i statsrådets principbeslut om programmet för genomförande av vattenvård 2010–2015.

Målet för den revidering av miljöskyddslagen som trädde i kraft 2014 var för att förverkliga målen i statsrådets principbeslut om att styra torvproduktionen till myrmarker som redan är dikade eller vars naturliga tillstånd annars har förändrats betydligt. Bestämmelsens mål är att göra det möjligt att vid tillståndsprövningen beakta även andra naturvärden än sådana som är skyddade enligt naturskyddslagen.

För torvproduktion krävs miljötillstånd, där det bestäms om minskning av skadliga miljöeffekter och observation av miljöeffekterna. Miljötillståndsprocessen för torvproduktion i Finland är noga reglerad och övervakad. I tillståndsprocessen för torvproduktion föreskrivs också att skador som beror på förorening av vattendrag vilken orsakats av verksamheten ska ersättas enligt miljöskyddslagen. Enligt nuvarande praxis kontrollernas utsläppen från nästan alla myrmarker åtminstone med vissa års mellanrum. Också kontrollen av vattenskyddskonstruktioners effekt har ökat de senaste åren.

De myrmarker som används för torvproduktion utgör en så liten del av hela myrmarksarealen, att man av de negativa punkteffekter de orsakar inte kan härleda en orsak-följd-verkan på nationell

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 267/2018 rd

nivå gällande de nuvarande förändringarna av myrnaturen eller minskningen av myrfågelbestånden i de nordiska länderna. Arealen av myrmarker som är i naturtillstånd minskar inte på grund av torvproduktion.

På ett enskilt torvproduktionsobjekt förstörs myrnaturen under förberedelserna för torvtäkt och under själva torvtäkten. Om myrmarken efter produktionen restaureras eller återställs till myr, kan man med nuvarande metoder åstadkomma en fungerande ny våtmark på knappt tio år. Återställningen av myren som kolsänka och restaureringen av den naturliga biodiversiteten sker mycket långsamt. I motsats till gällande exempelvis stenkol kan en restaurering ändå påbörjas. I miljötillstånden för torvproduktion ingår skyldighet till eftervård och en plan för omställning till följande markanvändningsform.

Geologiska forskningscentralen GTK har från år 2013 studerat hur olika användningsformer för torvmarker inverkar på vattendrags ekologiska tillstånd, sedimentering och förändringar av denna. På basis av analyser av sjöars bottensediment har man kunnat konstatera, att det under de senaste trettio åren bildats 3-17 cm sediment. Materialet omfattar flera tiotal sjöar, som valts ut som s.k. sjöpar, så att man kan jämföra torvproduktionens inverkan med en sjö som inte står under inverkan av torvproduktion. GTK publicerar forskningsresultaten inom detta år.

Ansvarsfull torvproduktion baserar sig i Finland på gällande lagstiftning, bestämmelser och anvisningar, och dess principer respekterar internationella avtal om klimatförändring och biodiversitet. Utövande av torvproduktion är inte principiellt motstridigt till dessa. I EU:s och Finlands klimat- och energipolitik iaktas internationella klimatavtal och den IPPC-beräkningsmetod som ingår i dem, dvs. förbränning av torv har en utsläppskoefficient som kan jämföras med koefficienten för fossila bränslen.

Användning av torv för energiproduktion är väl motiverad i övergångsskedet till en utsläppsnål energiproduktion. Energitorv behövs av tekniska skäl i värmepannor, för att trygga en fungerande bränslemarknad samt med tanke på försörjnings- och leveransberedskapen.

Helsingfors 29.6.2018

Bostads-, energi- och miljöminister Kimmo Tiilikainen